

Vidimo nevidno: študentke psihologije in Društvo za KVČB združile moči pri ozaveščanju o kroničnih vnetnih črevesnih boleznih

V okviru projekta *Vidimo nevidno* je skupina študentk 1. letnika magistrskega študija psihologije na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, v katero so bile vključene Rebeka Hudohmet, Doroteja Jehart, Tjaša Kotnik, Ina Osmanović in Lia Žunec, v zadnjih mesecih pripravljala večnivojsko ozaveščevalno akcijo, namenjeno boljšemu razumevanju kroničnih vnetnih črevesnih boleznih (KVČB). Pri tem so stremele k zastopanju izzivov, s katerimi se soočajo osebe, ki živijo s temi pogosto navzven nevidnimi, a vsakodnevno zelo obremenjujočimi boleznimi. Projekt je nastal v sodelovanju z Društvom za kronično vnetno črevesno bolezen (Društvo za KVČB), Mladinskim kulturnim centrom Maribor in Društvom študentov psihologije Maribor, pri čemer je bil eden ključnih ciljev povezati študijsko delo z dejanskimi potrebami uporabnikov in širše skupnosti.

Projekt je sprva temeljil na iskanju možnosti, kako bi osebam s KVČB olajšali dostop do sanitarij v javnem prostoru. Študentke so v tej fazi vzpostavile stik z več deležniki, med drugim tudi z društvi in večjimi trgovskimi verigami, ter skupaj z Društvom za KVČB preverjale možnosti nadgradnje že obstoječe mobilne aplikacije Najbližji WC, ki v okviru akcije Naj javno stranišče uporabnikom pomaga najti najbližja javno dostopna stranišča po Sloveniji. Pri tem so naletele na omejitve in zadržane odzive organizacij, kar je dodatno pokazalo, kako zahtevno je v praksi spreminjati vsakdanje infrastrukture in dostopnost za ranljive skupine.

Ker gre pri KVČB za bolezni, ki pogosto niso vidne navzven, a močno vplivajo na fizično počutje, psihološko stanje in vsakdanje funkcioniranje, so se študentke v okviru projekta osredotočile tudi na ozaveščanje širše javnosti. V ta namen so vzpostavile profil *Vidimo nevidno* na družbenih omrežjih Instagram ter Facebook, kjer enkrat tedensko objavljajo vsebine o KVČB, njihovih simptomih, psiholoških posledicah in vsakodnevnih izzivih oseb, ki s temi boleznimi živijo. Pri širjenju dosega so sodelovali tudi drugi študentski in partnerski profili, kot so Društvo študentov psihologije Maribor, Društvo študentov psihologije Slovenija, Društvo študentov medicine Maribor, MKC Maribor in Društvo za KVČB.

Vrhunec projekta je bil zaključni dogodek, ki je ob mednarodnem dnevu KVČB, 19. maja, potekal v Kulturnem inkubatorju v sodelovanju z MKC Maribor. Dogodek je bil zasnovan kot okrogla miza in neformalno druženje, na katerem je sodelovala sekretarka Društva za KVČB ga. Danica Koren, prim. dr. Cvetka Pernat Drobež, dr. med., specialistka gastroenterologinje z oddelka za gastroenterologijo v UKC Maribor ter študentke projekta. Tekom dogodka so študentke predstavile delovanje projekta *Vidimo nevidno*, ga. Danica Koren pa delovanje Društva za KVČB, akcijo Naj javno stranišče ter aplikacijo Najbližji WC. Dr. Pernat Drobež je predstavila osnovne informacije o KVČB, njene definicije, diagnostiko in možnosti zdravljenja, pri čemer je bil posebej poudarjen vpliv bolezni na vsakdanje življenje oseb s KVČB, predvsem s psihološkega vidika. Izpostavljeni so bili izzivi, s katerimi se posamezniki soočajo na področju duševnega zdravja, socialnih odnosov, šolanja in kakovosti življenja. Po uradnem delu je sledilo neformalno druženje ob pogostitvi, ki so jo študentke pripravile same, pri čemer so vključile tudi brezglutenske in brezlaktozne možnosti. Dogodka so se udeležili študentje, nekaj Mariborčanov in člani Sekcije štajerske regije Društva za KVČB, skupaj 32 udeležencev, od tega 10 članov društva. Udeleženci so dogodek sprejeli zelo pozitivno in ga ocenili kot zanimivega, poučnega ter spodbudnega za nadaljnji pogovor o tej pomembni temi.

Projekt *Vidimo nevidno* je tako povezal študentsko delo, Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen, ozaveščanje javnosti in konkretno izkušnjo ljudi s KVČB. Cilj projekta ni bil le informirati, temveč tudi pokazati, da so nevidne bolezni resnične, da vplivajo na kakovost življenja in da si osebe, ki z njimi živijo, zaslužijo več razumevanja, podpore in prostora v družbi.